
Tverrfaglig profesjonsoppgave.

Læring gjennom mestring og
barnehagebarn på tur i liten
gruppe.

Ann-Katrin Sandaker, FU08,
Høgskolen i Nesna 2010.

(Foto: Ann-Katrin Sandaker 2008)

Innhold

Forord.....	4
1 Innledning.....	5
1.1 Begrunnelse.....	5
1.2 Formål med oppgaven.....	6
1.3 Førforståelse.....	6
1.4 Faglig ståsted.....	7
1.5 Presentasjon av problemstilling.....	8
2 Begreper og teori.....	9
2.1 Begrepsavklaring.....	9
2.2 Teoretisk perspektiv.....	13
2.3 Om bruk av Skoggruppemetoden i ei vanlig barnegruppe.....	15
2.4 Hva sier Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver?.....	16
3 Metode.....	18
3.1 Innsamling av data.....	19
4 Underveis.....	20

4.1	En sikkerhetsplan/beredskapsplan.....	20
5	Resultat, drøfting og refleksjon.....	22
5.1	Informasjon om respondentene.....	22
5.2	Hva vet respondentene om Skoggruppemetoden?.....	23
5.3	Om rammeplanbetingelser og didaktikk.....	25
5.4	Store eller små turgrupper?	27
5.5	Om pedagogisk handlingsrom.....	29
6	Avslutning.....	30
7	Kilder:.....	31
8	Vedlegg.....	34
8.1	Informasjonsbrev.....	34
8.2	Skjema for intervju.....	34

Forord.

Det har vært meget interessant å arbeide med dette temaet, og jeg vil gjerne takke de som har hjulpet meg i prosessen med å skrive denne oppgaven.

Min studiegruppe og medstudenter har vært uvurderlige i denne prosessen. Det har vært godt å kunne diskutere arbeidet med noen som har vært i nøyaktig samme situasjon - samtidig, og mange har bidratt med kunnskap jeg har trengt for å komme videre. Aino Karlsen har vært min nærmeste arbeidspartner, takk for at du dyttet meg i gang av og til. Vil også takke mine veiledere, Bjørn Pedersen og Sølvi Thuv, for mange konstruktive kommentarer på veien. Takk til min onkel, Knut Sandaker, som gikk med på å lese korrektur på oppgaven. Sist, men slett ikke minst, vil jeg takke mine foreldre og naboer. De har villig har stilt opp som barnevakter, når jeg har trengt noen til å passe mine to barn slik at jeg fikk arbeidsro.

Tusen takk.

Ann-Katrin Sandaker

Leirfjord, 14.desember 2010.

1 Innledning.

Jeg har valgt å skrive om små turgrupper i norske barnehager. Tanken bak dette, er at jeg tror barn lærer bedre av å kunne gå på tur i en liten gruppe. Barna kan få kjenne på det å "gå på tur", uten at tankene blir avbrutt av at de snubler over den som snubla foran i rekka. De kan også få den oppmerksomheten de ønsker, av en voksen som har bedre tid til å svare på spørsmål fordi han ikke har så mange barn å forholde seg til. Som didaktisk og pedagogisk metode for dette, har jeg valgt å fokusere på *Skoggruppemetoden*.

1.1 Begrunnelse.

Skoggruppemetoden er en arbeidsmetode jeg kunne tenkt meg å jobbe med som profesjonell førskolelærer. I barnehage- og småskolepraksis har jeg stort sett opplevd tur med stor barnegruppe. Barna som er genuint interessert i naturen og det vi opplever, blir, etter min erfaring, ofte overkjørt av andre barn som er mer interessert i å herje eller kanskje ikke ville på tur i utgangspunktet. Slik mister de fokus på undringen og naturopplevelsene, og de voksne bruker mye tid på å få barna til å gå ordentlig i tauet eller området der vi er. Jeg ønsker å finne ut om det er sånn at tur i barnehagen oftest foregår med stor gruppe, om pedagogene har mulighet til å velge tur i liten gruppe som metode. Samtidig vil jeg gjerne vite hvordan, og på hvilket grunnlag pedagogene planlegger tur og turgrupper.

Er det ganske enkelt, veldig problematisk eller helt umulig å benytte Skoggruppemetoden med barnehagens daglige bemanning? Kan Skoggruppemetoden bare benyttes i spesialpedagogisk arbeid, fordi man da får inn en ekstra voksen, spesialpedagogen? Dette er det jeg ønsker å finne ut ved å skrive denne oppgaven. Problemstillingen min er forankret i fagplanen for studiet, "Førskolelærerutdanning bachelor (3-årig heltid), Natur- og friluftslinje - samlet plan 2008-2011" (Internett 1),

ved at tema for studiets tverrfaglige profesjonsoppgave skal være *Den profesjonelle førskolelæreren*. Jeg søker å kartlegge nettopp kompetansen til profesjonelle førskolelærere, på et område som er vinklet mot fordypningen på studiet – natur og friluftsliv.

1.2 Formål med oppgaven.

Det jeg ønsker med denne oppgaven, er å så en spire til refleksjon om pedagogisk handlingsrom og valg av didaktisk metoder i barnehagen med tanke på spørsmålet "Må alle turer i barnehage foregå med stor barnegruppe?". Jeg håper at førskolelærere kan reflektere over dette, og kanskje finne at Skoggruppemetoden kan ha en allmenn-pedagogisk verdi som arbeidsmetode. Med allmenn-pedagogisk mener jeg som en motsetning til spesial-pedagogikk. En pedagogisk arbeidsmetode som kan brukes på de fleste barn. Kanskje vil førskolelærere se nærmere på denne metoden ift. hva R06 sier om fagområdene *Kropp, bevegelse og helse* og *Natur, miljø og teknikk*, og få lyst til å prøve metoden.

Både faglig og personlig ønsker jeg å finne ut om jeg, som snart har formell kompetanse som førskolelærer, i mitt virke kan ha pedagogisk handlingsrom stort nok til også å romme Skoggruppemetoden, eller andre didaktiske valg jeg måtte ønske å benytte.

1.3 Førforståelse.

Basert på opplevelser med barnehager på tur med stor/hel barnegruppe, vil jeg gjerne vite hvordan førskolelærernes pedagogiske handlingsrom for tur påvirkes av regler og rutiner i barnehagen. Ut i fra det jeg har lest om Skoggruppemetoden, tolker jeg det dit hen at alle barn kan dra nytte av å gå på tur i små grupper, ikke bare barn med

spesialpedagogiske utfordringer. Det virker for meg som at denne metoden ”*har fått et stempel*” som spesialpedagogisk arbeidsmetode, selv om det flere ganger påpekes i boka ”Læring gjennom mestring – Skoggruppemetoden” at den kan brukes for alle barn i barnehagen, enten de har spesielle utfordringer eller ikke.

Skoggruppemetoden med sitt faste oppsett, er en metode som er enkel, både for barn og voksne å forholde seg til. Ved å jobbe på en slik måte, eller med små turgrupper generelt, vil barna få en bredere og mer positiv turopplevelse med større rom for undring, i forhold til vanlige turer der de oftest må dele oppmerksomheten med minst 11 andre barn. I forhold til målene for fagområdene i Rammeplan for Barnehagens virksomhet, vil barnas generelle læring og utvikling ivaretas, og de vil ha god nytte av kunnskapen de tilegner seg. Noe av det som gjør Skoggruppemetoden effektiv, er at den gir barn autentiske opplevelser i nærmiljøet, som de kan knytte til hverdagen og tolke ut fra eget utviklingsnivå (Nordahl og Misund 2009:14,40). Jeg er veldig enig med Nordahl og Misund her, jeg har selv erfart at barn lærer lettere hvis man kan relatere ny viten til det de omgis med til daglig.

1.4 Faglig ståsted.

Jeg er tidligere utdannet Agronom fra landbruksskolen. Arvelig belastning samt mye hardt, fysisk arbeid gjorde at jeg ble meget plaget med armene mine. I 2005 og 2008 ble henholdsvis høyre og venstre håndledd operert for carpal tunnel syndrom. Jeg er i dag fullt arbeidsfør, men mangler en del styrke i hendene. Dermed valgte jeg å ta en høyere utdanning med tanke på omskolering. Valget falt naturlig på natur og friluftsliv fokusert førskolelærerutdanning, fordi jeg kan kombinere mine interesser og formelle kompetanser. Jeg kan fortsatt arbeide mye ute i naturen, og i tillegg oppleve gleden over å være sammen med barn.

Jeg er interessert i å være i aktivitet ute, har alltid vært ei "utejente", og dukkene fra min barndom er like fine den dag i dag. Derimot har jeg slitt ut utallige klesskift, sykler, fotballer, lekebiler og i den senere tid motorsager og biler. På fritiden er jeg fortsatt mye ute, sammen med barna mine, kattene og hunden min. Sønnen min blir 6 år nå i desember og datteren min blir 4 år i januar. De liker begge to godt å holde på ute i hagen, fjæra eller skogen på eiendommen vår. Da vi bor på et gammelt gårdsbruk, kan jeg daglig observere hvor utrolig fascinerte barna er av samspillet i- og bruken av naturen. Alt fra en elg som går opp traktorveien, et rådyr på jordet eller arbeidet til bonden som leier og driver jorda vår, er like interessant.

Nå er jeg snart ferdig med mitt bachelorstudie "Førskolelærer – Naturfag med miljølære og fysisk fostring", og har nå også et pedagogisk aspekt i mitt faglige ståsted som Agronom. Læring gjennom mestring er videre en filosofi jeg har stor tro på, når det gjelder barns kognitive og fysiske utvikling. Dette er for meg, et særdeles interessant tema som jeg kunne skrive om i min tverrfaglige profesjonsoppgave. Det inkluderer fagene naturfag, fysisk fostring og pedagogikk, er relatert mot den profesjonelle førskolelæreren og er noe jeg er personlig interessert i.

1.5 Presentasjon av problemstilling.

Jeg har valgt problemstilling i tråd med vår profesjonsutdanning, Førskolelærer med fokus på Naturfag med miljølære og fysisk fostring. Vår tverrfaglige profesjonsoppgave teller 15 studiepoeng, med henholdsvis 5 studiepoeng innen hvert av fagområdene *pedagogikk, naturfag og fysisk fostring*. Boka "Læring gjennom mestring – Skoggruppemetoden" av Aina Nordahl og Sidsel Skappel Misund var pensum andre studieår, innen faget Naturfag med miljølære og fysisk fostring. Denne boka gir meg et

teoretisk grunnlag for måten jeg ønsker å jobbe på etter endt utdanning, og er derfor meget interessant sett fra mitt perspektiv.

Når jeg søker på Skoggruppemetoden på nett, kommer det oftest fram at det blir sett på som en spesialpedagogisk arbeidsmetode. Jeg vil gjerne undersøke dette synet på noe jeg mener er en arbeidsmetode som kan *benyttes på alle barn*. Boktittelen sier at hovedfokus er læring gjennom mestring. Metoden har 7 hovedpunkter som alle er grunnleggende for barns utvikling, enten det er et barn uten noen problemer, eller et barn med større vansker som eksempelvis cerebral parese (Nordahl og Misund, 2009:14-15). Min problemstilling blir derfor:

Hvilken kompetanse har norske førskolelærere med tanke på Skoggruppemetoden?

Motargumenter: Noen vil kanskje argumentere mot metoden som tema for min oppgave, og si at dette er spesialpedagogikk. Derfor har jeg fokusert på at vi hadde denne boka i pensum for andre studieår. Nordahl og Misund sier om bruk av skoggrupper: *"Vi har sett dem brukt både som en metode i vanlige barnegrupper i skole og barnehage, som et tilbud til barn i førskolegruppa, for minoritetsspråklige barn og som spesialpedagogisk hjelp"* (Nordahl og Misund, 2009:17-18).

2 Begreper og teori.

Her vil jeg presentere begreper som er sentrale i problemstillingen min, samt drøftingen. Teorien jeg baserer denne oppgaven på, blir også presentert i dette kapittel.

2.1 Begrepsavklaring

Skoggruppemetoden – Læring gjennom mestring: Metoden har sju hovedpunkter som alle er grunnleggende for barns utvikling, enten det er et barn uten noen problemer, eller et

barn med større vansker som eksempelvis cerebral parese (Nordahl og Misund, 2009:14-15). Hovedpunktene ved Skoggruppemetoden:

- 1) Ivareta barnets totale utvikling.
- 2) Gi barnet autentiske opplevelser.
- 3) Gi nærkontakt barn-voksen, barn-barn.
- 4) Gi en fast ramme og struktur som bygger på en tredeling.
- 5) Gi barnet utfordringer det er modent for.
- 6) Være en metode hvor ny læring kan sees i sammenheng med- og overføres til barnas hverdag.
- 7) Forebygge lese- og skrivevansker.

Gjennom aktiv læring får barna utforske med alle sansene, oppdage, finne årsaker og se sammenhenger gjennom direkte erfaringer og ut fra eget utviklingsnivå. Dette gir mestringsopplevelser som styrker selvfølelsen.

Rammen for metoden er den didaktiske tredelingen kalt **PLAGG**, altså: **PL**Anlegging, **G**jennomføring og **G**jenkalling. Dette er en metode som også kan brukes i andre tursammenhenger i andre topografier, altså turer som ikke nødvendigvis går inn i skogen. Arbeider man slik, får barna mulighet til å huske, repetere og reflektere, samt at den klare strukturen gjør at barna føler seg trygge, noe som igjen gjør læringen enklere. Å la barna være likeverdige arbeidspartnere i PLAGG metoden gjør at de får erfaring i å strukturere egne aktiviteter og dermed også seg selv.(Nordahl og Misund, 2009:14, 39-40)

"Ved å fokusere på det barna kan, blir konkurransen barna imellom redusert til et minimum, noe som fører til færre konflikter og mindre nederlagsfølelse"(Nordahl og Misund, 2009:18).

Førskolelærer: En person som i utgangspunktet har bachelor førskolelærerutdanning. I min oppgave gjelder dette også en person som er i påbegynt utdanning til førskolelærer samtidig som han arbeider som førskolelærer. (Av anonymitetshensyn til mine Respondenter, påpeker jeg at jeg her har brukt *han* i min definisjon av begrepet førskolelærer. Dette fordi *han* står til hankjønnsordet *person* som jeg har brukt i definisjonen, ikke fordi Respondenten det gjelder nødvendigvis er en mann.)

Kompetanse: " fullgod forutsetning for å gjøre noe, inneha en stilling e.l.; tilstrekkelig dyktighet, kvalifikasjon(er), utdanning" (Internett 2). I dette tilfellet vil jeg se på kompetanse som summen av førskolelærerens formelle utdanning samt praktiske erfaring med arbeid i barnehage.

Barns medvirkning: "Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet" (Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning). "Barns rett til medvirkning krever tid og rom for å lytte og samtale. Den pedagogiske virksomheten må planlegges slik at det gis tid og rom for barns medvirkning" (R06:14). Med barns medvirkning i denne oppgaven, mener jeg om barna får delta og ha noe å si om den aktiviteten som beskrives.

Pedagogisk handlingsrom: Bjørnsrud definerte i 2005, (i følge Helle, 2006:63), handlingsrom som: "den frihet fra handlingstvang som framkommer innenfor lærernes muligheter for valg som har bakgrunn i den nasjonale læreplan når det gjelder tilrettelegging av elevenes læring". Dette velger jeg i denne oppgaven å "oversette" til barnehagesammenheng. De fleste rammefaktorene som er med på å forme virksomhetens pedagogiske handlingsrom er de samme enten det gjelder skole eller barnehage. Jeg søker å vise dette med figuren jeg har laget under. Ytterkanten av figuren er Virksomhetens faktiske grenser.

Figur 1: Barnehagens handlingsrom, etter Figur 1.5 (Helle, 2006:63)

Didaktikk: "Didaktikk er teori og begreper som kan brukes til å planlegge, gjennomføre og vurdere pedagogisk arbeid. Didaktikken gir redskaper til den enkelte student og førskolelærer til å analysere og vurdere eget arbeid og virksomheten i barnehagen som helhet" (Gunnestad, 2007:11).

2.2 Teoretisk perspektiv.

Om læring gjennom mestring:

I forhold til læring gjennom mestring, vil jeg ta med dette. "Den som føler at man mestrer ting, blir motivert for å søke seg videre, den som føler at man aldri mestrer noe, motiveres for å trekke seg unna" (Frønes, 2006:65). Det å føle "jeg kan" skaper motivasjon, vi strekker oss videre. Slik lærer vi mer vi kan mestre, og sånn går utviklingen videre mot økt kompetanse.

Her trekker jeg en linje mot Vygotskijs teori om sonen for den proksimale utvikling. Den går ut på at det er et gjensidig forhold mellom læring og utvikling. Mellom det eksisterende utviklingsnivået og det potensielle utviklingsnivået til barnet, finner du sonen for den proksimale utvikling, eller sonen for den nærmeste utvikling. Denne utviklingen kan barnet greie med veiledning av en voksen, eller sammen med andre barn som er kommet litt lenger i utviklingen (Lillemyr, 2006:109).

Læring skjer altså i følge Vygotskij gjennom samhandling med de mer kompetente andre. Slik kommer barnet inn i en slags spiral eller stillas som fører det mot et høyere trinn i egen utvikling. Jerome Bruner kaller dette "scaffolding". Stillaset blir det støttende element, en metafor for hjelpen barnet trenger til videre utvikling. Etter hvert som barnet kommer høyere, kan man fjerne stillaset (Nordahl og Misund, 2009:33-34).

Figur 2: Vygotskijs utviklingsnivåer.

Skoggruppemetoden gir barnet følelsen av mestring ved at barnet ikke føler noe prestasjonskrav. Barna utvikler seg på alle områder, uten at eventuelle svake sider trenes direkte. Fokuset er på det barnet er flink til, slik sikrer man barnet gode opplevelser som gir positive erfaringer. Dette gir barnet en positiv selvfølelse, noe som er hovedkilden til motivasjon hos barn (Nordahl og Misund, 2009:22).

Figur 3: Utvikling ved bruk av Skoggruppemetoden.

2.3 Om bruk av Skoggruppemetoden i ei vanlig barnegruppe.

Nordahl og Misund påpeker at mange barnehager nok gjennomfører det pedagogiske arbeidet med barn på en strukturert måte lik den beskrevet i Skoggruppemetoden. Forskjellen på vanlig pedagogisk arbeid i en gitt barnehage, og ved bruk av Skoggruppemetoden, ligger da i at man gjennomfører samme struktur på tur etter tur når man bruker Skoggruppemetoden. Dette er noe av det sentrale i metoden. De gjentatte rutinene kan bidra til å fange opp "gråsonerbarn", de som ikke fanges opp av diagnoseapparatet, men faller igjennom i mange sammenhenger. De behøver ikke ha så store problemer at PPT trenger å kobles inn (Nordahl og Misund 2009:126).

Nordahl og Misund mener at alle barnehager har mulighet til å bruke Skoggruppemodellen, er det ikke en skog i nærheten, kan metoden brukes i andre tursammenhenger. Det er en forutsetning at man bruker metodens tredeling og struktur. "Turen må *planlegges* sammen med barna, *oppleves* sammen med dem og *gjenkalles* etterpå" (Nordahl og Misund 2009:127). Gruppen må gå samme rute hver gang – over tid, og faste punkter må etableres. Dette kan være en hoppestein, et klatretre, en bekk eller lignende, noe barna interesserer seg for. Dette gir barna trygge kjennetegn i naturen, som igjen gjør at barna får et forhold til stedene som virker motiverende.

"Med denne strukturen vil barna kunne bruke energien sin til å oppdage nye ting i det kjente, og se detaljer de kanskje ikke så på forrige tur" (Nordahl og Misund 2009:127). Dette gir:

- Mer kontakt barn-barn og barn-voksen.
- Mer ro, bedre konsentrasjonsmuligheter.
- Bedre kommunikasjon og mer språktrening.
- Bedre observasjonsmuligheter for de voksne

- Bedre muligheter for voksne til å følge barnas interesse, initiativ og være med-undrende.

(Nordahl og Misund 2009:127).

Det gis to forslag til gjennomføring av dette i praksis. Ved å dele barnegruppa i to, kan en voksen være igjen i barnehagen med halvparten av barna mens to voksne går på tur med resten. En annen måte å gjøre det på er at en voksen går på tur med et par barn.

”Barn som trenger litt ekstra oppmerksomhet får mer nærkontakt med de voksne og andre barn i en liten gruppe. Kommunikasjons- og begrepsferdighetene utvikles best i samspillet og i kontakten med få barn. Derfor er det mest gunstig å bruke modellen i forhold til en mindre gruppe barn. Modellen krever lite forkunnskaper, men mye nysgjerrighet og deltagelse fra de voksnes side” (Nordahl og Misund, 2009:128).

2.4 Hva sier Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver?

Jeg velger her å sette lys på fagområdene som inngår under studiets fag *Naturfag med miljølære og Fysisk fostring*. I mine referanser vil jeg bruke R06 som forkortelse for Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver fra 2006.

Fagområdet Kropp, bevegelse og helse:

Gjennom arbeid med fagområdet Kropp, bevegelse og helse, skal barnehagen bidra til at barna

- får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring
- skaffer seg gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer

får gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider

- utvikler glede ved å bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer og får en forståelse av hvordan en bruker og samtidig tar vare på miljøet og naturen
- utvikler forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige
- får kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.
- videreutvikler sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme og motoriske følsomhet

For å arbeide i retning av disse målene må personalet:

- organisere hverdagen slik at det finnes en gjennomtenkt veksling mellom perioder med ro, aktivitet og måltider, og bidra til at barna kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kost, hygiene, aktivitet og hvile
- sørge for god planlegging og fleksibel tilrettelegging og utnyttelse av det fysiske miljøet, og vurdere hvordan nærmiljøet kan supplere barnehagens arealer til ulike årstider
- tilrettelegge for og inspirere til trygg og utfordrende kroppslig lek og aktivitet for alle, uansett kjønn og kroppslige, psykiske og sosiale forutsetninger
- forstå og gi oppmuntrende bekreftelse på barns sansemotoriske og kroppslige lek og inspirere alle barn til å søke fysiske utfordringer og prøve ut sine kroppslige muligheter
- følge opp barns lekeinitiativ og tilby lek og spill der barna er fysisk aktive og opplever glede gjennom mestring og fellesskap
- ta vare på barns helse og sikkerhet og kunne utføre førstehjelp (R06:35,36).

Fagområdet Natur, miljø og teknikk:

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknikk skal barnehagen bidra til at barna

- opplever naturen og undring over naturens mangfoldighet
- opplever glede ved å ferdes i naturen og får grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen

- får erfaringer med og kunnskaper om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjon
- lærer å iakttta, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verdenen

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

- ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesser og forutsetninger og stimulere dem til å oppleve med alle sanser, iakttta og undre seg over fenomener i naturen
- i tale og handling fremme en forståelse for bærekraftig utvikling og velge litteratur og aktiviteter som fremmer en slik forståelse
- inkludere friluftaktiviteter og utelek i barnehagens hverdagsliv
- nytte nærmiljøets muligheter for at barna kan iakttta og lære om dyr, fisker, fugler, insekter og planter (R06: 39).

Fagområdet Kommunikasjon, språk og tekst:

Gjennom forskjellige aktiviteter i barnehagen, får man en del "gratis". Legger man opp til en samarbeidsoppgave innen naturfag, må barna samtale, og slik trener man også opp språklig kompetanse hos barnet. Derfor tar jeg med dette: " Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. (R06:34).

3 Metode.

Som metode for innhenting av data, har jeg brukt intervju. Jeg vet av erfaring med intervju jeg tidligere har gjennomført i forbindelse med andre oppgaver, at jeg får gode og utfyllende svar. Valget falt på intervju fordi jeg ville ha utdypende svar. Av erfaring, vet jeg at det er lett å sitte igjen med enda flere spørsmål, eller tanken "hvorfor spurte jeg ikke om akkurat dette?" Gruppen mi gjennomførte en større spørreundersøkelse i

forbindelse med prosjektet vi hadde første studieår, og jeg visste at det ikke var et så "bredt" resultat jeg var ute etter nå.

Intervju er en kvalitativ metode for innhenting av kunnskap, man søker å få frem nyanserte beskrivelser av informantens livsverden. "Intervju har som mål å innhente kvalitativ kunnskap, uttrykt med vanlig språk. Det forsøker ikke å kvantifisere" (Dalland 2010:135). Motsetningen blir da spørreundersøkelse, som er en kvantitativ metode for innhenting av kunnskap. De kvantitative metodene tar sikte på å gjøre informasjon om til målbare enheter, slik at man for eksempel kan regne ut prosenter av en større mengde (Dalland 2010:84).

3.1 Innsamling av data.

Først valgte jeg fem pedagogiske ledere jeg ville intervju. Disse sendte jeg så et informasjonsbrev (se vedlegg 8.1) via epost. I utgangspunktet sa fire av fem pedagogiske ledere ja til å bli intervjuet. Jeg takket pent, og sendte neste epost, som inneholdt dokumentet med spørsmålene. Etter hvert fikk jeg inn to svar, og til slutt tok jeg initiativ til å gjennomføre intervju nummer tre over telefon. Deretter kom det en mail fra sistemann om at han ikke ville kunne delta likevel.

Intervjuet besto av fem spørsmål relatert til tema Skoggruppemetoden, pedagogisk handlingsrom og små turgrupper (se vedlegg 8.2). Idéen bak det at jeg sendte spørsmålene mine til informanten i en epost, var at jeg ville gjøre det enklere for informanten å delta i min undersøkelse. Informanten kunne besvare spørsmålene når det passet aller best for ham. Etter å ha gjennomført intervjuet med den tredje pedagogiske lederen over telefon, ser jeg at det har sine fordeler å snakke med personen du intervjuer. Likevel synes jeg at svarene jeg fikk, fra de som sendte tilbake dokumentet, er veldig verdifulle. De gir et bilde av pedagogisk leders hverdag, uten å være influert av min leie tendens til å stille ledende spørsmål.

4 Underveis

Et spørsmål har reist seg under arbeidet med denne tverrfaglige profesjonsoppgaven, og har til tider skapt heftige diskusjoner i studiegruppa mi: Har personalet i barnehagen i det hele tatt lov til å gå på tur alene med barn? Jeg har gjort mitt beste for å finne ut av dette. Jeg har sendt epost med dette spørsmålet til forskjellige instanser, søkt i lover og regler på internett, søkt etter beredskapsplaner og vedtekter for forskjellige barnehager på internett, spurt medstudenter som arbeider i barnehager, spurt styrer i en barnehage i Alstahaug, samt kommunens sektorleder for barnehager. Det virker som dette er et vanskelig spørsmål å besvare, i motsetning til mine tidligere erfaringer ved å spørre forskjellige instanser underveis – og få gode og interesserte svar tilbake, har jeg denne gang ikke fått ett eneste svar.

4.1 En sikkerhetsplan/beredskapsplan.

Sunn fornuft tilsier kanskje at man av sikkerhetsmessige årsaker ikke går på tur alene med barn, men jeg har opplevd dette flere ganger når jeg har vært ute i praksis gjennom dette studiet. Den styreren jeg spurte om dette, sa at så lenge de ikke hørte noe annet, forholdt de seg til regelen om 1 voksen per 6 barn. Hun skjønnte ikke problemet og hadde ikke hørt noe om beredskapsplaner i Alstahaug kommune. Jeg tror likevel ikke personalet i hennes barnehage går på tur alene med barn, for på spørsmål om tur, var svaret at 2 voksne da gikk på tur med 12 barn. Som jeg nevnte tidligere har jeg opplevd i praksis at 1 voksen har gått på tur alene med opp til 6 barn. Dette har ikke vært noen ekstremtur akkurat, men en tur langs godt kjente veier til for eksempel biblioteket.

Slik tolker jeg dette: Er det greit å gå til biblioteket alene med 6 barn, skulle det kunne være greit å ha Skoggruppe med 1 voksen og 4-6 barn i skogholtet bak barnehagen, hvis kriteriet for tur alene med barn er at veien er godt kjent. Sikkerhetsmessig kan den voksne like gjerne falle om på fortauet eller midt i trafikken, som i skogholtet rett

utenfor barnehagegjerdet. Da jeg gjenga denne tanken i intervjuet jeg gjennomførte over telefon, var respondenten helt enig med meg. Respondenten mente også at det ville være tryggere å gå på tur alene med barna i skogen like ved barnehagen, i forhold til tur langs trafikkert vei til biblioteket. Jeg bestemte meg da for å se om jeg kunne finne en barnehage som faktisk lot én voksen gå på tur alene med barn, og se hva de hadde skrevet om dette i sin beredskapsplan eller annet.

Til slutt fant jeg Auglend barnehage i Stavanger kommune (Internett 3). Denne barnehagen er spesialtilpasset hørselshemmede barn, men har fra 2008 utvidet det pedagogiske tilbudet til også å gjelde hørende barn. Driftsformen er basebarnehage. Auglend Barnehage har noe de kaller Smågrupper, og i sikkerhetsplanen deres finner jeg følgende om utflukter:

"6 Utflukter

Generelle regler for utflukter:

Pedagogisk leder vurderer voksenbehovet ut fra barnegruppa. På turer i nærmiljøet kan voksentetthet være mindre enn på lengre utflukter.

Meld fra hvor du går, skriv på oppslagstavlen.

Ha alltid med førstehjelpsutstyr, mobiltelefon og varslingsliste med nødvendige telefonnummer til barnas foresatte og kontaktpersoner. Pedagogisk leder har ansvar for å oppdatere listen.

Barn og voksne har på seg vester eller annet som markerer barnehagens navn og telefonnummer.

6.1 Smågrupper

En smågruppe er en voksen på tur alene med noen barn.

Pedagogisk leder avgjør etter risikovurdering hvor mange barn som kan bli med.

Meld straks fra til barnehagen om et barn kommer bort eller blir alvorlig skadet. Det er viktig at personalet som er igjen i barnehagen er forberedt / tilgjengelige dersom turgruppa trenger hjelp" (Internett 4: punkt 6, 6.1).

Her ser man at en barnehage faktisk lar én voksen gå på tur alene med barn. De har utarbeidet rutiner i forhold til dette, og siden det er en fast post i Sikkerhetsplanen deres, er det rimelig å tolke det dit hen at dette er noe som fungerer for Auglend Barnehage.

5 Resultat, drøfting og refleksjon.

Drøftingen min er basert på de tre intervjuene jeg har fått gjennomført. Disse svarene vil jeg drøfte opp mot teori jeg har presentert tidligere i oppgaven, hva Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver sier, og min forforståelse. Jeg har fått svar fra tre forskjellige typer barnehager, en kommunal barnehage, en privat barnehage og en gårdsbarnehage. Ved sammenligning av svarene jeg har fått inn, kan jeg ikke se at det er noen vesentlig forskjell i praksis for disse barnehagene. Jeg velger derfor å se bort fra dette aspektet i min drøfting. Ved gjennomgang og sortering av materialet jeg har fått inn, har jeg sett at jeg kunne delt spørsmålene mine inn i kategorier, for å gjøre drøftingen enklere. Studerer man drøftingen i forhold til spørsmålsrekkefølgen i intervjuet (vedlegg 8.2), vil man ane at de ikke drøftes i samme rekkefølge.

5.1 Informasjon om respondentene.

Respondent 1 (R1): Jobber som pedagogisk leder på 5-6årsavdeling med 12 barn, i en kommunal barnehage. Utdannet førskolelærer for 10 år siden. Første året med 5-6års avdeling, har tidligere jobbet som styrer i 2 år og pedagogisk leder på 3-6års avdeling i 8 år.

Respondent 2 (R2): Jobber som pedagogisk leder på 3-6års avdeling med 26 barn, i en privat barnehage. Utdannet førskolelærer for 4 år siden og har jobbet i samme barnehage siden.

Respondent 3 (R3): Jobber i gårdsbarnehage på tredje året, har 20 barn på avdelingen. Går første året av deltid førskolelærerutdanning.

5.2 Hva vet respondentene om Skoggruppemetoden?

Jeg ville vite om respondentene hadde hørt om Skoggruppemetoden, og hva de eventuelt visste om den. I arbeidet med denne oppgaven har jeg snakket med mange som aldri har hørt om denne metoden. Dette inkluderer også mange av mine medstudenter og en del lærere.

To av respondentene svarte konsekvent ja på spørsmålet om de hadde hørt om metoden, mens R1 dro litt på det og var usikker. Da jeg forklarte litt om den, mente R1 å ha hørt noe om at den gikk ut på å gjøre det man var god på. På spørsmål om respondentene kunne forklare litt om hva de visste om Skoggruppemetoden, svarte R1 at han visste for lite om metoden, mens R2 og R3 kom med korte og nokså konsise forklaringer. Forklaringene til R2 og R3 skilte seg ganske tydelig fra hverandre. Det virker som om R2 hadde søkt opp svar på nett, og teksten var veldig lik det jeg allerede hadde formulert om metoden i begrepsavklaringen i denne oppgaven. Forklaringen til R3 var skrevet med respondentens egne ord, i den grad at jeg tolket det dit hen at han hadde sammenfattet svaret selv. R3 sier om Skoggruppemetoden:

"Metodikken går ut på et strukturert opplegg med faste rammer. Innenfor rammene er det likevel store muligheter for barnas medvirkning på innhold og utforskning. Fokus blir på språk, begrepstrening, fantasi, mestringsopplevelser, bevegelse og vennskap".

På spørsmål om respondentene har noen personlig erfaring med Skoggruppemetoden, svarer R1 at han tror det kan bli vanskelig å bruke denne metoden konsekvent over tid, med tanke på at det ofte skjer noe som har effekt på dagen, som til eksempel sykefravær eller møtevirkosomhet. I forhold til dette tenker jeg at denne metoden kan være grei å bruke, nettopp fordi noe kan skje som har slik effekt på dagen. Med sin faste struktur og enkle oppsett, vil nok selv en relativt ukjent vikar klare å steppe inn. Barna vil også være meget godt kjent med ruta de bruker å gå, og kan slik hjelpe den voksne som kanskje ikke har vært med på denne turen før.

"Turen må *planlegges* sammen med barna, *oppleves* sammen med dem og *gjenkalles* etterpå (Nordahl og Misund 2009:127). Gruppen må gå samme rute hver gang – over tid, og faste punkter må etableres. Skulle det være nødvendig å ta med en annen fra personalet i barnehagen, ville barna riktig få utfoldet seg muntlig. De ville, etter min erfaring med egne barn, nok være svært ivrige på å fortelle den nye voksne alt om Skoggruppeturen sin. "Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk" (R06:34).

R2 svarer at han ikke har noen erfaring med å jobbe "korrekt" med Skoggruppemetoden, men at han har jobbet på en lignende måte. Avdelingen hans har som hovedfokus å fokusere på alle barns sterke kvaliteter. Dette er jo kort sagt det Skoggruppemetoden baserer seg på, gjennom *læring gjennom mestring*. Til forskjell fra Skoggruppemetoden, er ikke nødvendigvis barna med på å planlegge turen her. De går heller ikke den samme turruta hver gang, eller i mindre grupper. Barns medvirkning er likevel vektlagt, mener R2, fordi barna smører egen matpakke. De er også med på et møte før turen, der de får høre hvor turen skal gå. Jeg tolker dette som at R2 nå har fått tenkt en del over hva Skoggruppemetoden er for noe, og at han nå ser at den pedagogiske virksomheten på hans avdeling faktisk allerede har en del likhetstrekk med Skoggruppemetoden.

Her svarer R3 kort at han har personlig erfaring med Skoggruppemetoden, fordi den har vært brukt i den barnehagen han arbeider i. Der har de brukt den spesialpedagogisk for to barn som hadde sosialiseringproblemer med aggresjon. Skoggruppen var på 6 barn i alderen 4-5 år. Jeg tolker det dit hen at de har vurdert at metoden fungerer godt for disse barna, da de velger å fortsatt benytte den.

Dette bekrefter på sett og vis en tanke som jeg har gjort meg under dette arbeidet. Sånn jeg tolker informasjon jeg kommer over, samt inntrykk jeg får i samtale med pedagoger om dette, så virker det litt som at det ikke er så vanlig å ha hørt om Skoggruppemetoden, *om da en ikke har tilfeller som trenger en spesialpedagogisk arbeidsmåte*. Da kan det

hende at de både har hørt om og prøvd metoden. Dette vil igjen bidra til å forsterke det "stempelet" metoden har fått som en ren spesialpedagogisk arbeidsmetode. Dette leder meg over til det neste spørsmålet jeg stilte i intervjuet:

Ser du på Skoggruppemetoden som en metode som passer best til en spesiell gruppe barn?

Der svarte ingen av informantene ja! Svarene deres var enstemmig nei. De ga også kortere begrunnelser som at metoden passet alle barn fordi den gikk på generell utvikling, ut ifra det de visste om metoden. R3 som har personlig erfaring med metoden, mener at det fokuseres for lite på barnegrupper som går "bra", og mener at metoden kan brukes på alle barn fra 2-3års alder og opp mot skolealder. Dette tolker jeg dit hen at han har gode erfaringer med metoden. Han vil gjerne bruke den mer, også på barn uten spesielle vansker. Her vil man også lettere kunne fange opp gråsonebarna (Nordahl og Misund 2009:126). Altså de som ikke har så store problemer at PPT kobles inn, men som ofte faller igjennom i ulike sammenhenger.

5.3 Om rammeplanbetingelser og didaktikk.

"Hvor stort fokus har dere på barns medvirkning og fagområdet Natur, miljø og teknikk?"

Dette var noe jeg var interessert i, i forhold til at Skoggruppemetoden går mye på barns medvirkning, og naturen. Jeg kunne selvfølgelig inkludert fysisk fostring her, men var redd for å få svar som at de for eksempel hadde gymsal og lignende i barnehagen, noe jeg ikke var ute etter i denne omgang. Derfor utelot jeg dette.

Her svarte R1 at de hadde et stort fokus på dette, i forhold til tur. Barna har en tom tursekk hengende i barnehagen hele uka. De har ikke lenger fast turdag slik de hadde tidligere, nå går de på tur når barna vil, flere ganger i uka. Barna planlegger turen sammen med de voksne, pakker sin egen sekk og ordner sin egen mat. Etter tur samtaler barn og voksne om det som har skjedd/det de har opplevd.

Avdelingen til R1 følger egentlig PLAGG metoden for tur, uten å være riktig klar over dette. Da jeg påpekte dette i intervjuet, jeg intervjuet R1 over telefon, ble R1 straks mer interessert i Skoggruppemetoden. Jeg tolker dette dit hen at R1 plutselig innså at Skoggruppemetoden kunne være aktuell for dem, da det nok ikke var nødvendig med så veldig stor omstilling fra det daglige arbeidet på avdelingen. Dette er helt i tråd med det synet Nordahl og Misund har om at mange barnehager nok gjennomfører sitt pedagogiske arbeid på en strukturert måte lik den beskrevet i Skoggruppemetoden (Nordahl og Misund, 2009:126).

R2 svarte kort at de alltid har rammeplanen i bakhodet når de planlegger, men er alt for dårlige til å dokumentere. R3 svarte bare at de hadde et middels fokus på områdene barns medvirkning og fagområdet Natur, miljø og teknikk.

På spørsmål om hvilken didaktisk metode respondentene bruker når de planlegger tur, svarte R1 at de trenger å bli bedre på didaktikk. Nå bruker de sin egen variant, der de planlegger ut fra "Hva – hvordan – hvorfor", og foretar en vurdering etter at aktiviteten er gjennomført. R2 svarte at de brukte den didaktiske relasjonsmodell (Gunnestad, 2007:155), hvis de brukte nedfelte planer for å planlegge tur. Som regel gjorde de ikke det, da de som personale føler at de er så godt innarbeidet at dette ikke er nødvendig. R3 svarte at to eller flere voksne planlegger sammen, ut fra hvor de skal, hva de skal se etter og hvordan de skal lære.

Jeg får et inntrykk av at didaktikk nok ikke er så veldig viktig for disse førskolelærerne, egentlig litt overraskende, da jeg selv har jobbet mye med didaktikk gjennom studiet og i praksisperioder. For meg er didaktikk viktig, det gir en god oversikt over aktiviteter vi gjør og hvordan det gikk. Og ikke minst, i forhold til pedagogisk dokumentasjon - *hvorfor vi gjør det*. Her har jo faktisk R2 tidligere presisert at hans avdeling er for dårlige til å dokumentere den pedagogiske virksomheten, og at de ikke bruker didaktisk planlegging særlig ofte, i forhold til tur i alle fall. Ser man på definisjonen jeg har brukt,

vil jeg tolke svarene R2 kommer med dit hen at han har god bruk for mer didaktikk i sin praksis. I følge Gunnestad, er jo målet med didaktikk å få oversikt over forholdene som virker inn på arbeidet, og ha mulighet til refleksjon (Gunnestad, 2007:11).

5.4 Store eller små turgrupper?

Respondentene ble spurt om hvor store turgrupper de hadde på sin avdeling. Her svarte R1 at det var 12 barn på hele avdelingen, og siden de bare var to voksne (pedagoger), gikk de på tur med hele gruppa. Ett av barna er autist, så de har med en spesialpedagog i tillegg. Avdelingen til R1 er som tidligere nevnt, ofte på tur i løpet av en uke, da barna selv bestemmer når de vil gå på tur. Avdelingen er en førskoleavdeling, med barn i alderen 5-6år. R1 sier at å gå på tur med bare så store barn, er som natt og dag, sammenlignet med tur der barnegruppa er blandet i alderen 3-6år. R1 erfarer at det er slutt på at barna "henger etter" i tauet, og nesten må dras av gårde. Barna er ivrige og interesserte, og de voksne har god tid til å svare på spørsmål eller undre seg med barna.

Disse erfaringene R1 har gjort på tur med 12 barn i alderen 5-6år, samsvarer faktisk med det Nordahl og Misund sier om å gå på tur med små grupper (Nordahl og Misund, 2009:128). Det er også i samsvar med det jeg i min forforståelse tenker om tur i små grupper. For meg er det meget interessant at man kan oppnå dette ved en slik aldersinndelt avdeling, at 12 førskolebarn faktisk oppleves som en liten gruppe når de er på tur. Effekten av dette er at avdelingen fungerer meget godt i forhold til hva Rammeplanen sier om fagområdet *Natur, miljø og teknikk* (R06:39).

R1 sier som tidligere nevnt, at det ikke er aktuelt å dele avdelingen i to turgrupper, da de bare er 2 pedagoger. Da jeg foreslo at en gruppe kunne være igjen i barnehagen og eventuelt bestå av flere enn 6 barn, syntes R1 dette kunne være en god løsning. Hvis han hadde hatt frie tøyler på dette området, ville R1 ha delt avdelingen i mindre turgrupper.

I forhold til dette, tolker jeg det dit hen at R1 føler at hans pedagogiske handlingsfrihet innskrenkes litt av rammene rundt det pedagogiske handlingsrommet.

R2 fortalte at på hans avdeling deler de barnegruppa i to, det er da som regel 13 barn i ei turgruppe. Hvor mange ganger de er på tur hver uke, varierer ut fra hvordan været og klærne til barna er. En fast dag i uka er de på tur hele dagen, ellers er de på kortere turer opp til 3-4 ganger i uka. R2 synes at gruppa med 13 barn fungerer bra, men det hadde vært å foretrekke om den kunne vært mindre. Her sier R2:...

"Hva som er mindre grupper er et definisjonsspørsmål...Det har selvfølgelig vært å foretrekke enda mindre gruppe, men ut fra de rammene vi har er det vanskelig å gjennomføre fordi arbeidsmengden på de resterende pedagogene ville bli for stor".

På spørsmål om hva han ville gjort om han hadde frie tøyler på dette området, sier R2 at barnehagen han jobber i, arbeider for å gjøre en stilling om til utepedagog. Tanken bak dette er at utepedagogen skal planlegge og gjennomføre turer med små grupper, for alle avdelingene i barnehagen. Ved å se på sitatet til R2, tolker jeg det slik at også han synes hans pedagogiske handlingsfrihet blir innskrenket på grunn av rammene rundt hans handlingsrom.

R3 går på tur minst en gang i uka, med en turgruppe på 10 barn. Også i hans barnehage, er avdelingen delt i to når de skal på tur. Med på turen, er to pedagoger. I motsetning til R1 og R2, svarer R3 at det er aktuelt med små turgrupper i hans barnehage, de går ofte spontanturer. De store barna på avdelingen er gjerne de som tar initiativ til disse turene, og de viser et stort engasjement. I forhold til tur med stor turgruppe, stopper de oftere for å se på og undre seg over noe de ser på disse turene. R2 føler at det er lettere å "se" barna i små grupper, og at sosialisering og kognitiv utvikling står sterkere. Dette er også noe av det Nordahl og Misund påpeker om små grupper, i kapittelet om bruk av Skoggruppemetoden i vanlig barnegruppe (Nordahl og Misund, 2009:127).

Med frie tøyler på dette området, ville R3 konsekvent ha jobbet med Skoggrupper, ikke bare i sin barnehage, på sin avdeling. Helst ville han startet et eget Skoggruppe-team i sin hjemkommune, og i samarbeid med BUP (Barne og Ungdoms Psykiatrien) og PPT (Pedagogisk-Psykologisk Tjeneste) ha vært tilgjengelig for alle barnehagene i kommunen. Dette er altså respondenten som faktisk har jobbet med Skoggrupper, og han er meget engasjert. Han vil likevel helst jobbet spesialpedagogisk med Skoggruppemetoden.

5.5 Om pedagogisk handlingsrom.

Gjennom drøftingen av de foregående temaer, får jeg en anelse av at mine tre respondenters pedagogiske virksomhet begrenses noe av rammefaktorer, som antall barn på avdelingen og pedagogtetthet. På direkte spørsmål i intervju: *"Hvordan opplever du handlefriheten i arbeidet ditt?"*, svarer respondentene likevel enstemmig at de synes de har stor handlefrihet. Så lenge de forholder seg til års- og rammeplan, gjør de "stort sett som de vil". Her påpeker riktignok R2 at han som pedagogisk leder har en del nye arbeidsoppgaver, mye administrativt arbeid som går utover ubundet arbeidstid, og dermed "spiser" av hans tid på avdelingen i kjernetiden. Dette reduserer fleksibiliteten på avdelinga, fordi de andre pedagogene får flere barn å forholde seg til.

Alle respondentene mener at lover, regler og forskrifter innvirker på deres pedagogiske handlingsfrihet, dette samsvarer med det jeg viste tidligere, i min figur om Barnehagens handlingsrom (Figur 1). Selv om alle respondentene har ansvaret for 6 barn hver, vil de ikke nødvendigvis gå på tur med 6 barn alene. R1 sier her at det er viktig å vurdere dette ut fra skjønn: hvem den voksne som skal gå på tur er, hvor turen skal gå og hvilke barn som skal være med. R1 sier også at man gjør en HMS analyse (HMS: Helse, Miljø og Sikkerhet) før man går, en analyse av hva som kan skje og hva man da gjør. Det må være gjennomtenkt, hvis en voksen skal ut på tur alene. R3 mener det alltid er på sin plass å påse at sikkerheten er ivaretatt.

Til slutt spurte jeg informantene mine hva de syntes om denne setningen:

"Må utflukter i barnehagen alltid foregå med stor barnegruppe?"

Svaret jeg fikk var et rungende "NEI!" I tillegg sa R3:

"Skoggruppemetoden er et godt bevis på at arbeid gjennom små grupper, gir større fremgang innenfor sosial kompetanse hos barn."

6 Avslutning.

Gjennom arbeidet med denne oppgaven har jeg studert dette temaet grundig. Jeg har tenkt mye på dette med barn på tur i små grupper, og bruk av Skoggruppemetoden som allmenn-pedagogisk arbeidsmetode. Jeg er om mulig blitt mer inspirert til å forsøke å få dette til når jeg skal begynne i jobb etter endt studie. Gjennom intervjuene mine har jeg fått innblikk i at det er mange rammefaktorer som spiller inn på hvordan pedagogene utformer blant annet turgrupper på avdelingen sin, likevel sier respondentene at de opplever at de har stor handlingsfrihet i forhold til sitt pedagogiske handlingsrom. Dette er inspirerende i seg selv, det at de ikke føler at de blir "hemmet" i sin virksomhet, av regler, lover eller forskrifter.

Jeg har også oppnådd noe i forhold til noe jeg nevnte i kap. 1.2, formålet med denne oppgaven. En av mine informanter ble så interessert i Skoggruppemetoden og tanken min om å benytte denne som metode for alle barn, at han ba om informasjon om boka til Nordahl og Misund, så han kunne få tak i den.

Ellers vil jeg kort si at jeg føler at jeg har fått svar på problemstillingen min:

Hvilken kompetanse har norske førskolelærere med tanke på Skoggruppemetoden?

"Læring gjennom mestring" er nok et mer kjent begrep for norske førskolelærere, enn Skoggruppemetoden er. Inntrykket jeg har, er at metoden har fått dette "stempleet" som spesialpedagogisk arbeidsmetode, og da vil det kanskje ikke være naturlig å prøve den om man da ikke har et spesialpedagogisk arbeid på gang. Etter arbeidet med denne oppgaven, vet i allefall jeg nok om metoden til å vite at jeg, enda mer enn før, vil søke å bruke Skoggruppemetoden i mitt yrkespraktiske liv som profesjonell førskolelærer.

Avslutningsvis vil jeg runde av med dette sitatet:

"Hvorfor skal barn undervises i det fri? Det kan siges kort og populært: Fordi de bliver sundere, klogere og gladere af det " (Malene Bendix, koordinator for Skoven i skolen og udeskole.dk: Internett 5).

7 Kilder:

Internett 1: "Førskolelærerutdanning bachelor (3-årig heltid), Natur- og friluftslinje - samlet plan 2008-2011" [online](<http://www.hinesna.no/node/1748>) 29.09.10 Kl. 20.52.

Internett 2: "Ordnnett.no ordbok" [online](http://www.ordnett.no/ordbok.html?search=kompetanse&search_type=&publications=23&publications=43) 09.12.10 Kl. 19.39.

Internett 3: "Auglend Barnehage – Stavanger" [online]
(<http://www.linksidene.no/auglendbhg>) 11.12.10 Kl. 21.09.

Internett 4: "Sikkerhetsplan for Auglend Barnehage"
[online]([http://www.linksidene.no/MinBarnehage/augl/pilot.nsf/ntr/743505DFD73D1315C12577EB003B913C/\\$FILE/HMS%20Sikkerhetsplan%20rev%20nov%202010.pdf](http://www.linksidene.no/MinBarnehage/augl/pilot.nsf/ntr/743505DFD73D1315C12577EB003B913C/$FILE/HMS%20Sikkerhetsplan%20rev%20nov%202010.pdf)) 11.12.10. Kl. 21.09.

Internett 5: "Små artikler – udeskole.dk"[online]
(<http://www.udeskole.dk/site/96/311/>) 14.12.10 Kl. 15.53.

Barnehageloven (2005) *Lov om barnehager, paragraf 3.* [online] Lovdata. URL:
(<http://www.lovdata.no/all/tl-20050617-064-002.html>) 14.12.10 Kl. 17.31.

Dalland, O. (2010): *Metode og oppgaveskriving for studenter.* Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Frønes, I. (2006): *De likeverdige. Om sosialisering og de jevnaldrendes betydning.* Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.

Gunnestad, A. (2007): *Didaktikk for førskolelærere.* Oslo: Universitetsforlaget AS.

Helle, L. (2006): *Rom for handling.* Oslo: Universitetsforlaget.

Kunnskapsdepartementet (2006): *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.* Oslo: Akademika AS.

Lillemyr, O.F. (2006): *Lek på alvor*. Oslo: Universitetsforlaget AS.

Nordahl, A. og S.S. Misund (2009): *Læring gjennom mestring, Skoggruppemetoden*. Oslo: Sebu Forlag.

8 Vedlegg.

8.1 Informasjonsbrev.

Til den det måtte angå:

Jeg er sisteårs student ved Høgskolen i Nesna, linja mi er *Førskolelærer bachelor - naturfag med miljølære og fysisk fostring*.

Jeg har altså en valgt fordypning innen naturfag og fysisk fostring, som går over alle tre årene, samt fokus på uteaktivitet i andre fag.

For tiden arbeider jeg med min bacheloroppgave, og i den forbindelse ville jeg gjerne spørre deg om å gjennomføre et skriftlig intervju.

Spørsmålene jeg har laget kan jeg sende deg i et dokument, som du igjen svarer i og sender tilbake.

Med vennlig hilsen,

Ann-Katrin Sandaker,

fiolilla@hotmail.com

41 46 11 54

8.2 Skjema for intervju.

Navn:

Barnehage:

Avdeling:

Antall barn:

Antall voksne:

Antall pedagoger:

Kan du si litt om deg selv og din utdanning?

1. Har du hørt om Skoggruppemetoden?

- a) Kan du gi en kort forklaring, eller foreslå hva du tror den går ut på?
- b) Har du noen personlig erfaring med denne pedagogiske arbeidsmåten?
Eksempler?

2. Ser du på denne arbeidsmåten som en metode som passer best til en spesiell gruppe barn?

- a) Hvis ja, kan du fortelle litt om dette?
- b) Hvilke tanker har du om små turgrupper på 4-5 barn?

3. Hvor stort fokus har dere på barns medvirkning og rammeplanens fagområde natur, miljø og teknikk?

- a) Hvor store er turgruppene i din barnehage, og hvor ofte er dere på tur?
- b) Er det aktuelt med små turgrupper i din barnehage? Hvorfor/hvorfor ikke?
- c) Hvor mange voksne er med på tur? Hvilken didaktisk metode planlegger dere turene ut fra?

d) Hva ville du gjerne gjort på dette området, hvis du hadde frie tøyler? Hva gjør dette vanskelig i dag?

4. Hvordan opplever du handlefriheten i arbeidet ditt?

a) Hvordan opplever du din pedagogiske handlefrihet i forhold til disponering av personale for eksempel i forhold til tur.

b) Hvordan påvirker lover, regler og forskrifter din pedagogiske handlefrihet, for eksempel i forhold til turgrupper.

5. Hva tenker du om dette spørsmålet?

”Må utflukter i barnehagen alltid foregå med stor barnegruppe?”

Tusen takk for hjelpen!